Élő idegen nyelv

A második idegen nyelv tantárgy kerettanterve

9-12. évfolyam

AZ OKTATÁSI HIVATAL ÁLTAL ELFOGADOTT KERETTANTERV ALKALMAZÁSA ISKOLÁNKBAN:

Az Oktatási Hivatal által jóváhagyott kerettanterv elérhetősége:
https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf

Célok és feladatok

A korszerű idegennyelv-oktatás elsődleges célja – a második élő idegen nyelvből is – a tanuló nyelvi cselekvőképességének kiterjesztése. Nyelvtudása segítse, hogy személyes és szakmai életében egyéni céljait elérhesse, saját gondolatait kifejezhesse, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven ismereteket szerezzen, valamint kommunikáljon. A második idegen nyelv tanításánál is törekedni kell arra, hogy a tanuló megismerje és használja a kommunikációs kompetencia tágabb összefüggéseit: a nyelvi elemek, a jel- és szabályrendszerek, valamint a nyelvhasználati stílusok és regiszterek társadalmilag elfogadott változatait.

A második élő idegen nyelv esetén a nevelési-oktatási szakasz fő célkitűzése az alapfokú, felhasználóképes nyelvtudás megszerzése, amelyben az iskolai nyelvtanításon túl fontos szerepet játszanak a digitális eszközök, az internet, és a nyelvórákon kívüli nyelvtanulási lehetőségek (idegen nyelvű filmek, könnyített olvasmányok, e-mail levelezés, idegen nyelvű színi előadások, internetes kutatási feladatok stb.). Mindezek feltételezik és fejlesztik az aktív, önálló tanulói magatartást, melynek kialakítása és megalapozása a nyelvórák egyik fontos feladata.

A második idegen nyelv tanítása a 9-12. évfolyamon szervesen épül a korábbi évfolyamokon megkezdett anyanyelvi fejlesztésre, annak eredményeire, valamint az első élő idegen nyelv tanulása során szerzett tapasztalatokra, és a kialakult tanulási stratégiákra. Továbbra is fontos szerepet játszik a nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása és erősítése, ugyanakkor egyre inkább középpontba kerül a valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő gondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

Módszerek

Az idegennyelv-tanítás tevékenység- és tanulóközpontú, vagyis a tanuló számára olyan életkorának, illetve érdeklődésének megfelelő szituációkat teremt, amelyekben a nyelvet eszközként hatékonyan használja, a nyelvi funkciókat kommunikációs szándékának megfelelően alkalmazza és birtokában van a megfelelő szókincsnek.

Fontos a nyelvoktatásban az interdiszciplináris, azaz a tantárgyak között átívelő szemlélet, mely épít a más tantárgyak keretében szerzett előzetes tudásra, képes új kapcsolódási pontok kialakítására, az idegen nyelven megszerzett ismeretekkel pedig gazdagítja más tantárgyak tanulását. Projektfeladatok, információgyűjtés a szaktantárgyhoz, internetes kutatómunka, mind-mind történhet idegen nyelven is, felkészítve a tanulót a munka világában zajló információcserére.

Az interdiszciplináris szemlélet mellett a második idegen nyelv tanítása-tanulása szervesen épít az anyanyelvi ismeretekre és az első idegen nyelv tanulása során megszerzett stratégiák alkalmazására, valamint a nyelvek közötti hasonlóságokra és különbségekre.

A hosszútávon fenntartható nyelvi fejlődés érdekében a középiskolában kiemelten fontos, hogy a tanórán kívüli nyelvhasználati és nyelvtanulási tevékenységekre is építsünk, és erre a tanulót a nyelvórán egyre nagyobb mértékben fel kell készíteni. Ezek azok a feladatok, amelyek révén a tanuló nyelvtanulási céljai élővé, valódivá és elérhetővé válnak, erősítik a motivációt és annak fenntartását. A diák tudatában van annak, hogy a nyelvtanulás kulcsfontosságú szerepet tölt be a körülöttünk lévő világ megismerésében és megértésében.

A nyelvtanuló aktív, önálló, önszabályozó nyelvtanulóvá válása elengedhetetlen feltétele az élethosszig tartó tanulás megalapozásának is. Fejlesztéséhez a második idegen nyelv tanulása során szükség van a már az első idegen nyelv kapcsán megismert tanulási stratégiák további alkalmazására és fejlesztésére, az önálló tanulás megtapasztalásában való útmutatásra, valamint az önértékelés és a társértékelés alkalmainak folyamatos megteremtésére. Fontosak a kooperatív módszerek, valamint a projektmunka, amelyek fejlesztik a tevékenység-központú tervezést, a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást és általában a célnyelven folytatott kommunikációt. Az oktatói munka tervezése során fontos szerepet kapnak az egyéni tanulási sajátosságok és igények is.

A nyelvtanítás folyamatában feltétlenül szükséges, hogy a tanuló a digitális tartalmak feldolgozásához segítséget kapjon. Az iskolai és az otthon elvégzendő feladatoknak köszönhetően a diák egyre inkább képes arra, hogy digitális eszközökön keresztül is megértsen és létrehozzon szöveget, valamint interakciót folytasson és tartalmat közvetítsen idegen nyelven.

A második élő idegen nyelvi órák során, valamint az iskolán kívüli célnyelvi tevékenységek által a nyelvtanuló részesévé válhat egy újabb kultúrának, kapcsolatot teremthet a célnyelven beszélőkkel, ilyen módon a saját és más kultúrákkal szembeni tudatossága fejlődik. Az ismeretszerzésben segíthetnek a célnyelvi országokról szóló olvasmányok vagy filmek, vagy a rendszeres idegen nyelvi projekt feladatok, melyet a tanuló akár egyénileg, akár csoportosan készíthet el. Mindezek révén a nyelvtanuló a nevelési-oktatási szakasz végére képes saját nemzeti sajátosságait és értékeit a célnyelven közvetíteni.

A nyelvtanulásban a valódi kommunikációs szituációknak és a valós nyelvi cselekvéseknek az alapja az idegen nyelvű autentikus szöveg, mely a nyelvtanuló számára mind tartalmi, mind pedig nyelvi és kognitív szempontból is releváns. A jól megválasztott, megbízható tananyag nagy segítség tanárnak és tanulónak egyaránt, és a tanulási folyamat sikeressége szempontjából meghatározó lehet. A nevelési-oktatási szakasz egyik legfontosabb célja a szövegkompetencia, azaz a szövegekkel való munka tudatos fejlesztése. A nyelvtanulónak képessé kell válnia arra, hogy a szövegeket megértse, hasonlókat létre tudjon hozni, és azokból kinyert információkat fel tudja használni saját céljainak megvalósítására. Hangsúlyos szerepe van emellett a nyelvi eszközök funkcionalitásának, melyek nem különálló egységekként, hanem kontextusba ágyazva jelennek meg. Ennek értelmében a nyelvtanulót képessé kell tenni arra, hogy a szövegértés és a szövegalkotás során a nyelvi eszközök szövegben betöltött funkcióját tudatosan kezelje, valamint szövegösszetartó és figyelemvezető eszközöket használjon.

A motiváció fenntartása és erősítése érdekében a nyelvórát a pozitív, stresszmentes, jó hangulatú tanulási környezet jellemzi, amelyben a tanuló életkori sajátosságainak megfelelő, érdekes, nyelvi és kognitív szempontból is kihívást jelentő feladatokat old meg. A változatos munkaformák, a projektmunkák, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása, valamint az irányító tanári és a társak visszajelzései, a különféle értékelési formák a második idegen nyelv esetében is segítik a tanulót abban, hogy továbbra is szívesen és örömmel vegyen részt a tanórai feladatokban. Önbizalma így erősödhet, nyitott és motivált marad nyelvtudása hosszú távú fejlesztésére. A nevelési-oktatási szakasz végére magabiztossá válik, szívesen használja nyelvtudását, és egyúttal egyre inkább tudatos nyelvhasználó is lesz, aki képes saját hibáit észrevenni, valamint saját és társai haladását értékelni.

A nyelvi tartalmak és eszközök átadása az első nyelvhez hasonlóan kontextusba ágyazottan, szövegek alapján, konkrét beszédhelyzetekben, akár nonverbális és/vagy vizuális elemekkel megsegítve történik. A használható nyelvtudás és a valós kommunikáció elsajátítása érdekében továbbra is integráltan kell fejleszteni a nyelvi és nem nyelvi készségeket.

Amennyiben az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik a tanulókat nyelvtudásuk alapján kell beosztani, az intézmény kötelező nyelvi szintfelmérést tarthat.

Tanulási eredmények

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a 12. évfolyam végére a KER szerinti A2 nyelvi szint a kimeneti elvárás.

A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló ismer és egyre tudatosabban használ nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, valamint ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére. Készül továbbá az aktív nyelvtanulás eszközeivel az egész életen át tartó tanulásra. Életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hagyományos és digitális nyelvtanulási forrásokat használ, célnyelvi (könnyített) olvasmányokat olvas, továbbá kiaknázza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket szórakozásra, kommunikációra, közvetítésre, ismeretszerzésre és tudásmegosztásra.

A szakasz végére - témakörtől függetlenül - a második idegen nyelvből a tanuló:

- részt vesz a változatos szóbeli interakciót és kognitív kihívást igénylő nyelvórai tevékenységekben;

- változatos, kognitív kihívást jelentő írásbeli feladatokat old meg önállóan vagy kooperatív munkaformában, a tanult nyelvi eszközökkel, szükség szerint tanári segítséggel;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szituációkhoz kapcsolódó hangzószövegekben megjelenő információkat;
- kiemel, kiszűr konkrét információkat a nyelvi szintjének megfelelő írott szövegből, és azokat összekapcsolja más iskolai vagy iskolán kívül szerzett ismereteivel;
- a tanult nyelvi elemeket többnyire megfelelően használja, beszédszándékainak megfelelően, egyszerű spontán helyzetekben;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is alkot szöveget szóban és írásban;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is folytat célnyelvi interakciót az ismert nyelvi eszközök segítségével;
- digitális eszközökön és csatornákon keresztül is megérti az ismert témához kapcsolódó írott vagy hallott szövegeket;
- nyomtatott és/vagy digitális alapú segédeszközt, szótárt használ.

Az egyes élő idegen nyelvi kerettantervek felépítése, szerkezete

A második élő idegen nyelv kerettantervben az általános bevezetőt az adott kétéves nevelési-oktatási szakaszban a tantárgy tanítására jellemző specifikumok összefoglalása követi. Ezután az egyes témaköröknél megtalálhatóak a részletes tanulási eredmények, a fejlesztési feladatok, illetve a javasolt tevékenységek. A kerettanterv, ugyanis, minden egyes témakörhöz javasol tevékenységi formákat, melyek segíthetik a témakörhöz tartozó szókincs, illetve nyelvi struktúrák bevéséődését. A motiváció állandó ébrentartása érdekében mindig érdemes az ilyen jellegű feladatokat a tanulók szemszögéből nézve négy szempont szerint megvizsgálni: fontosnak érzik-e (pl. fejleszti-e a kommunikációjukat), szeretik-e az ilyen típusú feladatot (pl. csoportfeladat, egyéni projekt), érdekesnek találják-e (pl. ad-e, igényel-e új információt), illetve szórakoztatónak találják-e (pl. játékok, versenyek). Az itt javasolt tevékenységi formák csak gondolatébresztő példák, és ellentétben a szókincs és a nyelvi struktúrák, funkciók meghatározásával nem kötelező érvényűek.

A témakörök tekintetében a középiskolás korosztály érdeklődési köre az irányadó. Ennek megfelelően a 9-10. évfolyamon a tanulási eredmények 10 témakör köré csoportosítva

fogalmazódnak meg, melyek közül nagyobb hangsúlyt kapnak a személyes és környezeti témák, a célnyelvi vonatkozások, valamint az információszerzés és a tudásmegosztás.

A témakörök a két tanulási szakaszban nagyrészt megegyeznek, ám a hozzájuk rendelt tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és javasolt tevékenységek bővülnek. Különbséget a tudomány és technika témakör jelent, mely 9-10. évfolyamon még a tantárgyközi témakör részeként jelenik meg, de a 11-12. évfolyamon már önállóvá válik. Valamennyi téma a valós nyelvhasználathoz kapcsolódik, és a hozzájuk tartozó óraszámok leginkább a súlyozásukra való javaslatok. A tématartományokhoz megadott célnyelvi példák gyűjtőfogalmak, melyek a felsőbb évfolyamokon bővebb, gazdagabb szókincset jelölnek. A 9-10. évfolyamra, valamint a 11-12. évfolyamra vonatkozó specifikus bevezetők utolsó részében kerülnek felsorolásra azok a nyelvi funkciók, nyelvi struktúrák és elemek, amelyek az adott nevelési-oktatási szakaszra vonatkoznak és amelyeket a nyelvtanulónak témakörtől vagy a választott nyelvkönyvtől függetlenül el kell sajátítania.

Élő idegen nyelv: orosz nyelv

Helyi tanterv az orosz, mint második idegen nyelv tantárgy számára

9-12. évfolyam

Az orosz nyelv tantárgy helyi tanterve az Élő idegen nyelv kerettanterveinek részeként íródott és az ott meghatározott céloknak, feladatoknak, módszereknek és kimeneti követelményeknek a megvalósítását részletezi a különböző nevelési és oktatási szakaszokra vonatkozóan.

9–10. évfolyam

Ennek a nevelési-oktatási szakasznak az a fő célja, hogy a tanuló megismerkedjen az orosz nyelv alapvető szerkezeteivel, alapszókincsével, és előző nyelvtanulási tapasztalatai segítségével a második idegen nyelvből is fejleszthesse kommunikatív és interkulturális kompetenciáját. A nyelvi alapkészségek kialakítása mellett a középiskolában egyre hangsúlyosabbá válnak a társadalom és a nyelvhasználat valamint a jel– szabályrendszerek kapcsolatai, melyek fejlesztése összhangban áll a Nat-ban megfogalmazott egyéb kulcskompetenciákkal és nevelési célokkal. Ebben a szakaszban is fontos, hogy a nyelvtanulás az idegen nyelvi tartalmakon keresztül ébressze fel a tanulóban a világ megismerésének igényét, az ismeretek, a tudás átadásának lehetőségét, a kreatív, felelősségteljes gondolkodást, az önkifejezési vágyat, a nemzeti és az interkulturális tudatosságot, valamint a digitális kompetenciák kialakítását.

Nyelvtudásának fejlődésével egyidőben a tanuló ebben a szakaszban is tovább halad az önálló, tudatos nyelvhasználóvá válás útján. Egyre jobban érti, hogy a felnőtt élet, elsősorban a továbbtanulás és a szakmai boldogulás egyik alapvető kulcsa a használható nyelvtudás. Ezért a nyelvóráknak segíteniük kell a tanulót abban, hogy a másodikként tanult idegen nyelvet is egyre inkább személyes érdeklődéséhez kapcsolódó, valós kommunikációs helyzetekben használhassa.

Az egyre összetettebbé váló tartalmak megértésének, elsajátításának és használatának érdekében a diák sokféle, érdekes, kihívást jelentő feladatot old meg a nyelvórákon. A változatos munkaformák lehetőséget biztosítanak arra, hogy együtt dolgozzon társaival, például projektmunkákban, kiselőadásokban, vitafórumokon és ezek során használja kreativitását, problémamegoldó gondolkodását, illetve hogy kifejtse véleményét hagyományos és digitális

csatornákon is. Különösen fontos az irányító tanár támogató visszajelzése és az, hogy megtanulja saját és mások hibáit felismerni és azokat kijavítani, s így válik egyre inkább önállóvá a nyelvtanulás és a nyelvhasználat terén is. Az egyéni érdeklődés és igények figyelembevétele meghatározó, ezért a nyelvórákba be kell emelni olyan idegen nyelvi tartalmakat, lehetőségeket és eszközöket, amelyekkel a tanuló a nyelvórákon kívül szívesen foglalkozik.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a tanuló különböző szövegtípusokkal, olvasmányokkal ismerkedik meg. A gondosan kiválasztott, lehetőség szerint autentikus szövegek feldolgozása során fejlődik szövegalkotási, szövegértési, valamint interakciós készsége.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerinti A1+ szintet.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. Az egyes témakörökön kívül a kerettantervben megtalálhatók a kétéves szakaszban elsajátítandó nyelvi funkciók, valamint nyelvi elemek és struktúrák. A listákban olyan elemek kerülnek megjelenítésre, melyek figyelembe veszik a középiskolások életkori sajátosságait, valamint azokat az élethelyzeteket, melyekben a tanult idegen nyelvet vélhetően használni fogják.

Nyelvi funkciók az orosz mint második idegen nyelvre a 9-10. évfolyamon (a táblázat 2. és 3. oszlopában olvasható orosz nyelvű kifejezések példák):

1. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok kifejezése

dolgok, személyek, állapotok azonosítása, leírás, magyarázat, emlékeztetés	Что это? Кто это? Кто здесь? Кто там? Какое это здание? Кто там стоит? Что здесь лежит? Где ты живёшь? Кем он работает? Откуда они приехали? Что вы делаете? Что ты делал сегодня утром?	Это книга. Это мальчик. Здесь Анна Павловна.Там мама. Это почта. Вот больница. Там стоит Олег. Здесь лежит журнал. Я живу в Будапеште. Он работает учителем. Они приехали из Англии. Я учу историю. Я оделся, умылся, позавтракал. Сегодня понедельник. Сегодня двадцатое мая.

	Какой сегодня день? Какое сегодня число/ какой сегодня месяц? Не забудь/те дома учебник! Посмотри новые слова. Вспомните, как ехать в ... Как ты себя чувствуешь? Тебе холодно? Почему вам весело?	Хорошо. Ладно. Не забуду. Обязательно. Мне холодно. Ей весело. Тут темно. Стало весело/холодно/темно. Ему стыдно. Мне весело, потому что ... Ему смешно, ведь он ...
Információkérés	Где школа? Где Ира? Где школа / музей / банк / парк / театр / цирк / кино / почта / касса / туалет? Когда будет вечер? Сколько стоит гамбургер / торт / кефир / какао / шоколадка? Сколько тебе лет? Где живут твои родители? Расскажи/те о своей семье. Скажите, пожалуйста, как мне доехать до вокзала? Какого цвета пальто ты носишь? Как проехать до вокзала?	Вот школа. Вот она. Она в школе. Направо. Налево. Прямо. Здесь, рядом. Там, где стоит мальчик. Завтра, в понедельник. 100 форинтов. 43 рубля. 51 рубль. Мне 12 лет. Они живут в седьмом районе на улице Ракоци. Наша семья небольшая. У меня нет братьев и сестёр. Туда идёт трамвай номер 4. У меня коричневое пальто. Вам надо ехать на метро и сделать пересадку в центре. Двое. Послезавтра. Через неделю.

	Сколько учеников опоздало на урок? Когда у тебя будет день рождения? Где можно купить билеты в цирк?	В билетных кассах. У секретаря школы.

igenlő vagy nemleges válasz, információadás	Это книга? Это мальчик?	Да, это книга. Да, это мальчик. Нет, это девочка.
		Конечно, это мальчик.
		Что ты/Вы! Это кукла. Да нет! это кукла!
	Там музей?	Да, там музей. Нет, там аптека.
		Да,есть. Нет, музея нет.
	В школе есть музей?	Нет, новых учеников нет.
	В классе есть новые ученики?	Скоро будут и новые ученики.
	Ручка лежит в комнате на столе?	Да, рядом с книгой. Нет, у телефона.
	Сколько человек было в зале?	Много/Немного. Всего 10 человек. Приблизительно 100-120. Никого не было в зале.
kognitív tartalmak kifejezése: tudás, nem tudás, bizonyosság, bizonytalanság	Ты знаешь, где Борис Степанович?	Я знаю, где Борис Степанович.
	Ты не знаешь, где Борис Степанович?	Я не знаю. Ой, я не знаю, где он сейчас.

	Ты уверен/а, что это правильно? Ты не знаешь, который час?	Да, это совершенно правильно. Наверно, правильно. Не знаю, может быть. Знаю, ровно 2 часа. Точно не знаю. Наверно, два часа. Приблизительно 2 часа. Часа два. Понятия не имею.

2. Személyes beállítottság kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

vélemény-nyilvánítás		Я думаю,что… Я считаю, что... По-моему… По мнению моей подруги/мамы..
állapotok, események, cselekvések megítélése: dicséret, kritika	Тебе понравился/ понравилось/ась/ись...? Как ты относишься к ...? Как ты оцениваешь...?	Он/а молодец. Я в восторге от ... Я в ужасе от ... Это было прекрасно/ ужасно. Это безобразие. Это возмутетельно.
valaki igazának az elismerése		Ты прав/а. Совершенно верно. Я согласен/согласна с тобой/с вами. Не спорю.
állásfoglalás elvárása: véleménykérés	Как ты думаешь? Как Вы думаете? Какое твое мнение о ... Как ты думаешь о ... Что думает твоя подруга/мама о ...	

	Как ты относишься/вы относитесь к ...? Расскажите своё мнение о ...	
egyetértés, egyet nem értés, ellentmondás, ellenvetés	Ты согласен/согласна? Вы согласны? Вы не против?	Правильно. Совершенно верно. Ну что ты! Этого не может быть. Это не так. Я не согласен с ... Я против. Я возражаю против ... Лучше было бы...
értékítélet: érdeklődés, kívánság, tetszés, nem tetszés	Это хорошо? Это плохо? Это приятно? Это неприятно? Тебе нравится эта музыка? Вам это приятно? Ты любишь мороженое? Вы не хотели бы... Вам не хочется...	Это хорошо. Прекрасно! Очень приятно! Надо же! Вот это да! Вот здо'рово! Это плохо. Ой, это плохо! Фи, как плохо! Да, очень. Да, конечно нравится. Нет, не очень. Совсем не люблю. Я с удовольствием ... бы. Нет, мне не хочется/ неохота ...
modalitás: akarat, kívánság, képesség, szükségesség, lehetőség	Ты хочешь... Ты можешь ... Ты умеешь... Можно мне войти?	Да, конечно, хочу/ могу/ умею... Можно. Пожалуйста.Нельзя. Я должен... Ты обязан ...

		Нам приходится ... Мне необходимо...
szándék, ígéret, terv	Ты хочешь пойти в кино? Какие у тебя планы на лето? Что ты планируешь на завтра? Пообещай, что...	Хочу. Обязательно пойду. Я буду/ хочу ... Я планирую/собираюсь ... Мне хочется... Я с удовольствием ... бы .. Я обещаю тебе ...

3. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

rokonszenv, sajnálkozás, ellenszenv	Жаль! Жалко! Очень жаль! Мне/Нам очень жаль! Мне он/а очень приятен/на симпатичен/на. Я его обожаю. Мне очень жаль, что... Он/а мне неприятен/на. Я это терпеть не могу.	
öröm	Я рад/а. Ой, как я рад/а! Как хорошо, что ты здесь! Вот здорово! Как чудесно! Я очень рад/а, что... Какая радость, что...! Как я счастлив/а, что...!	
elégedettség	Ладно. Хорошо.	

	Молодец/молодцы. Умница. Всё хорошо. Чудесно. Прекрасно. Всё в порядке. Всё нормально. Вот и прекрасно. Я доволен/довольна вами.	
meglepetés	Надо же! Как хорошо! Как здорово! Вот это да! Вот это сюрприз! Вот это новость! Неужели это правда?! Ты меня очень удивил/а. Ты доставил/а мне приятный сюрприз.	
tanácstalanság	Что же мне делать? Как мне быть? Посоветуй/ Дай совет, что мне ...	
remény	Может быть он придёт? Может быть завтра? А всё-таки... А вдруг... Я надеюсь, что ... Есть надежда, что...	

bánat, elégedetlenség	Плохо, конечно, что он не пришёл. Очень грустно/как жаль, что...! Жалко! Мне очень грустно/ печально, что... Мы очень жалеем, что... Это что за ...?! Ну как же так! Что же это такое?! Это ужасно! Это безобразие! Я сержусь. Я возмущен/на, что...	

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok kifejezése

felszólítás, kérés, udvarias kérés, segítségkérés	Дайте мне, пожалуйста, карандаш. Откройте, пожалуйста, окно. Попрошу вас выйти! Будьте добры, передайте мне сумку! Осторожно! Осторожно, не упади! Смотри, не урони книгу! Помогите! Помоги мне, пожалуйста, в ...	Пожалуйста. Вот карандаш. Ладно. Хорошо. Спасибо. Спасибо за предупреждение. Я буду осторожным/ой.

		Давай я тебе помогу.
reklamálás	А почему мне нельзя...? Исправьте мне... Поменяйте мне...	Хорошо. Ладно. Обязательно ... Это невозможно. И не проси.
javaslat	Пойдём в кино? Давай/те пойдём в ... Давайте рисовать что-нибудь. Хочешь, я принесу журнал? Принести мне альбом? Вам помочь? Я предлагаю вам... Есть идея пойти в...	Да, пойдём в кино! Да, пойдём! Давай. Я согласен/согласна. Нет, я не хочу. Спасибо, не надо. Я за. Я не против. Прекрасная мысль/идея.
engedélykérés	Можно уйти? Разрешите мне выйти? Нельзя ли ...	
engedély megadása, elutasítása		Можно. Конечно. Пожалуйста. Нельзя. Ни в коем случае. Ни за что.
tiltás, felszólítás	Перестань! Здесь нельзя сидеть! Повтори! Прочитай! Нельзя этого делать!	

	Всё! Хватит!	
kínálás, meghívás	Приходите к нам в гости/ на чай/ на обед! Приходите на вечеринку! Я хочу тебя/вас пригласить к нам на... Приглашаем на праздник! Добро пожаловать к нам в гости! Угощайтесь! Берите/Возьмите ...! Не хотите ещё ...?	Спасибо. Большое спасибо. Спасибо за приглашение. Приду/придём. Обязательно приду/придём. К сожалению, не могу прийти. Спасибо, очень вкусно. Больше не хочу. Я сыт/а.

5. Társadalmi konvenciókhoz szükséges kommunikációs szándékok kifejezése

kapcsolatfelvétel: köszönés, üdvözlés, érdeklődés hogylét iránt és ezekre reagálás, bemutatás, bemutatkozás, megszólítás, engedélykérés	Здравствуй/те! Привет! Доброе утро! Добрый вечер! Давайте познакомимся. Меня зовут… Познакомьтесь, это ... Девушка! Анна Павловна! Дядя Коля! Мама! Господин..., гражданин ... Извините, пожалуйста, где… Как твои/ваши дела? Что у тебя/вас нового?	Здравствуйте! Привет! Доброе утро! Добрый вечер! Очень приятно познакомиться. Всё в порядке. Всё хорошо. Ничего. Так себе. Неважно. Ужасно. Отвратительно.

	Как ты себя чувствуешь/вы себя чувствуете? Разрешите мне ...	
kapcsolat befejezése: búcsúzás, üdvözlés, jókívánságok	До свидания! Пока! До завтра! До встречи! Желаю удачи! Счастливого пути! С Новым годом! С днём рождения! Желаю здоровья, счастья, успехов! Будь/те здоров/ы!	Спасибо. Благодарю за ... И тебе/вам того же желаю.
kapcsolattartás: bocsánatkérés, köszönet és azokra reagálás	Извините, пожалуйста! Спасибо. Спасибо тебе за... Благодарю тебя/вас за... Извини/те за ... Прости/те за... Не сердись, что ...	Не за что! Ничего, ничего! Не стоит благодарности.

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok kifejezése

párbeszéd: beszélési szándék jelzése	Я хотел/а бы сказать... Можно мне что-то сказать. Разрешите мне сказать...	
a megértés biztosítása: visszakérdezés, ismétléskérés,	Я понимаю. Понятно.	

megerősítés, betűzés kérése, betűzés, nem értés, felkérés lassabb, hangosabb beszédre	Я не понял/а. Повторите, пожалуйста, ещё раз. Повторите, пожалуйста, по буквам. Медленнее/громче, пожалуйста. Я правильно понял/а, что...?	Да, ты правильно понял/а. Я повторяю:... Да, абсолютно верно.

Nyelvi elemek, struktúrák az orosz mint második idegen nyelvre a 9-10. évfolyamon (a táblázat második oszlopában olvasható orosz nyelvű kifejezések példák)

Létezés kifejezése	Az Это mutatószó: Это книга. Это мальчик. Nemek, élő/élettelen kategóriák: Он/она/оно. Вижу стол/мальчика. есть + alanyeset, нет + birtokos eset. *A létige múlt és jövő idejű alakjai.*
Cselekvés kifejezése	Az igei paradigmarendszer kijelentő módban. A „е” és „и”-soros igék jelen idejű alakjai. *Az igék múlt idejű alakjai.* *Az összetett jövő idő.* *A felszólító mód képzése t.sz. 1. személyben:* *Давай/те пойдём в ...* *A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz. 2. személyben: Слушай(те)! Прочитай(те)! Открой(те)!* *Az alapvető mozgást jelentő igék fajtái és azok használata: идти/ходить, ехать/ездить, нести/носить, вести/водить*

Birtoklás kifejezése	A birtokos névmások: мой, твой, его, её наш, ваш, их. A чей birtokos kérdő névmás. У меня есть… A főnevek birtokos esete: книга мальчика, книги мальчика/мальчиков. A tagadás rendszerének tudatosítása: у меня нет.../не было.../не будет...
Térbeli viszonyok	направо, налево, прямо на столе, в машине, в школу, на улицу *от..., до..., около..., у..., далеко, близко от...* *рядом с..., перед, за, под, над, вверх, вниз,* *в лесу, в саду, на мосту.*
Időbeli viszonyok	Сегодня Утром, днём, вечером, ночью В четверг, в пятницу Летом, осенью, зимой, весной Az idő kifejezése (egész óra): Сейчас 2 часа. *Az idő kifejezése (óra, perc): пять минут первого, половины третьего* *Az időkifejezés hivatalos formája.* *Вчера, сегодня, завтра* *Часто, всегда, никогда* *Весь день, каждый год, ежедневно, по понедельникам, раз/два раза в год* *До, после, через, ... (тому) назад* *A dátum kifejezése (1): évszámok.*

	A dátum kifejezése (2): nap, hónap, év. *A dátum kifejezése* (3) *a* когда kérdésre.

Mennyiségi viszonyok	Tőszámnevek (1-100) *Tőszámnevek (100 fölött)* *Az один és a два használata alany- és tárgyesetű főnéve előtt* Sorszámnevek (1-10.) Határozatlan számnevek: много, мало, несколько Életkor kifejezése: Ей 21 год. Ему 3 года. Мне 11 лет. *Mértékegységek: 100 грамм колбасы, 100 грамм водки, литр молока и т.д.* *A körülbelüliség kifejezése: примерно / приблизительно..., человек пять,* *около пяти человек*
Minőségi viszonyok	A melléknevek neme, száma, ragozása. A какой kérdőszó. Alapfokú hasonlítás a как kötőszóval. Melléknevek egyeztetése. Hátravetett jelzős szerkezetek: человек высокого роста . *Melléknevek vonzata: рад подарку, знаком с мной...* *Állapot kifejezése: Мне холодно, весело. Здесь жарко.*
Modalitás	Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно. *A мочь és az уметь igék.* *Можно-Нельзя*

	Надо/нужно-Не надо/Не нужно Хочу... *Собираюсь... Должен*
Esetviszonyok	A főnevek neme, többes száma, ragozása. A személyes névmások alany-, tárgy- és részeshatározós esete. Az orosz esetviszonyok alapvető alakjai egyes és többes számban néhány elöljárószóval és azok nélkül: Это книга. Я вижу книгу. Книга мальчика на столе. Я даю книгу мальчику. Я гуляю с мальчиком. В книге красивая картина. *Szabálytalan ragozású főnevek: человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра...* *Боже мой! Господи!* *Az Этот mutató névmás.*
Logikai viszonyok	и, а, но, или, который, где, когда, потому что... поэтому, или..., или...

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- adott tématartományban megért egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;
- adott tématartományban létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;
- felismeri és használja a legegyszerűbb mindennapi nyelvi funkciókat életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű helyzetekben interakciót folytatva.

A 9–10. évfolyamon az orosz mint második idegen nyelv tantárgy alapóraszáma: 216 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Javasolt óraszám**
Темы и ситуации в связи с личной жизнью: родственники, образ жизни	40
Темы и ситуации в связи с домом, микрорайоном и окружающей средой	20
Темы и ситуации в связи со школой и классом	30
Поездка/путешествие, отпуск, туризм	20
Общественная жизнь	12
Отношение к русскому языку и изучению иностранных языков	30
Межкультурные и страноведческие темы	20
Сверхпредметные темы и ситуации	15
Актуальные темы	9
Развлечение	10
Приобретение и передача знаний	10
Összes óraszám:	216

TÉMAKÖR:

Темы и ситуации в связи с личной жизнью:

родственники, образ жизни

JAVASOLT ÓRASZÁM: 40 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- elmesél rövid, személyes történetet egyszerű nyelvi eszközökkel, önállóan, a cselekményt lineárisan összefűzve;
- rövid, egyszerű, összefüggő szövegeket ír a tanult nyelvi szerkezetek felhasználásával az ismert szövegtípusokban, az adott tématartományban;
- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;
- kommunikációt kezdeményez egyszerű hétköznapi témában, a beszélgetést követi, egyszerű nyelvi eszközökkel fenntartja és lezárja;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;

- üzeneteket ír;
- megoszt alapvető személyes információkat magáról egyszerű nyelvi elemekkel;
- kifejez tetszést, nem tetszést, akaratot, kívánságot, tudást és nem tudást, szándékot;
- kifejez alapvető érzéseket, például örömöt, sajnálkozást, bánatot, elégedettséget, elégedetlenséget;
- ismerős és gyakori alapvető helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is, többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát az ismert nyelvi eszközök segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: знакомые, члены семьи, друзья
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: дом, микрорайон
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: помещения, оборудование, мебель, одежда
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: праздники (семейные, официальные)
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: хобби, одежда, питание
- A témakörre jellemző alapvető fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: 2-3 főbb ünnephez (pl. Новый год, Пасха, день рождения) kapcsolódó alapszintű kifejezés, állandósult szókapcsolat ismerete
- Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
- Alapvető érzések begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével történő átadása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka egyénileg (PPT)
  - családfa készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása
  - a lakóhely és környezetének bemutatása
  - legjobb barát/barátnő bemutatása rajz/fénykép alapján (külső-belső tulajdonságok, szokások, közös programok bemutatása)
- szituációs játékok: üdvözlés – bemutatkozás – elköszönés

- ismerkedés az orosz ünnepekkel, szokásokkal film segítségével (pl: Москва слезам не верит, Русский календарь Станислава Чернышова)
- projektmunka csoportban
    - plakát készítése: mit teszünk környezetünk védelme érdekében otthon, az iskolában, lakóhelyünkön?
    - csoportos internetes kutatómunka: 'Családok a nagyvilágban' képek gyűjtése, azok bemutatása, összehasonlítása az órán
    - 'Ezek vagyunk mi' (kedvenc együtteseink, kedvenc tantárgyaink, kedvenc filmjeink, színészeink, olvasmányaink, játékaink stb.)
- szóbeli mini-prezentációk: 'Napirendem'; családtagjaim napirendje, szabadidő
- kérdőívek megalkotása, kitöltése, illetve írásbeli/szóbeli összegzése:
    - 'Különóráink és hobbijaink' (időpont, helyszín stb.)
- internetes kutatás: мой идеал (спортсмен, артист, звезда)
- szerepjátékok
    - interjú egy híres emberrel/kedvenc hősöddel/színészeddel/énekeseddel az életéről és családjáról
    - ismerkedés az új osztálytársakkal – kérdések és feleletek

TÉMAKÖR:

Темы и ситуации в связи с домом, микрорайоном и окружающей средой

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- rövid, egyszerű, összefüggő szövegeket ír a tanult nyelvi szerkezetek felhasználásával az ismert szövegtípusokban, az adott tématartományban;
- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- üzeneteket ír;
- ismerős és gyakori alapvető helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is, többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát az ismert nyelvi eszközök segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: животные, растения
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: природа
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: природные катаклизмы
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: охрана окружающей среды, животных, держать домашних животных
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: явления природы, погода
- Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka egyénileg (prezentáció készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása)
  - magyarországi állatkertek és lakóik
  - az árvizek pusztításai Magyarországon és a világban
  - lakóhelyem, környezetem
- internetes kutatás – szófelhő
  - milyen állatok élnek Oroszországban?
  - hol van a legtöbb földrengés és működő vulkán a világban?
- az időjárás különbségei Orroszországban és Magyarországon
- projektmunka: kiskedvenc bemutatása kép segítségével (képességek, szokások bemutatása)
- Barkochba állatnevekkel
- kvíz, keresztrejtvény készítése

TÉMAKÖR: Темы и ситуации в связи со школой и классом

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megérti a szintjének megfelelő, nonverbális vagy vizuális eszközökkel támogatott célnyelvi óravezetést és utasításokat, kérdéseket;
- felkészülést követően röviden, összefüggően beszél az ajánlott adott tématartományhoz tartozó témákban;
- képet jellemez röviden, ismert nyelvi fordulatok segítségével, segítő tanári kérdések alapján;
- változatos, kognitív kihívást jelentő szóbeli és írásbeli feladatokat old meg önállóan vagy kooperatív munkaformában, a tanult nyelvi eszközökkel, szükség szerint tanári segítséggel;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű hangzószövegben a tanult nyelvi elemeket;
- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hangzó szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és a feladatmegoldás során;
- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő írott, nyomtatott vagy digitális alapú szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és feladatmegoldás során;
- egyszerű mondatokat összekapcsolva mond el egymást követő eseményekből álló történetet, vagy leírást ad valamilyen témáról;
- nem értés esetén a meg nem értett kulcsszavak vagy fordulatok ismétlését vagy betűzését kéri;
- a tanórán bekapcsolódik az interakciót igénylő nyelvi tevékenységekbe, abban társaival közösen vesz részt, a begyakorolt nyelvi elemeket tanári segítséggel a tevékenység céljainak megfelelően alkalmazza.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: служащие в школе, учителя, ученики
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: школа
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: предметы обучения в школе и вне школы
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: школьное обучение, школьные программы, школьные праздники, традиции, события, возможности изучения/применения иностранных языков вне школы
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: учёба, применение иностранных языков вне школы, общественные программы, поддерживание традиций

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: школьные предметы, знания, цель изучения и знания иностранных языков
- Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka: egyéni vagy csoportos
    - iskolai szokások, napirend, órarend
    - iskolai szabályok
    - iskolai öltözködés Magyarországon és a célnyelvi országokban
    - tantárgyak összehasonlítása a két országban, iskolai időbeosztás összehasonlítása, tanórán kívüli tevékenységek összehasonlítása
    - kedvenc tanárom bemutatása
- kérdőív készítése
    - kedvenc tantárgyak, ki miben érzi jónak / kevésbé jónak magát – szóbeli összesítés
- kutatómunka: szótanulási stratégiák – a különböző módszerek bemutatása
- csoportos feladat
    - szókártyákból mondatalkotás – melyik csoport tudja az összes kártyáját felhasználni?
    - mi mindent csinál az ideális nyelvtanuló idegen nyelven?

TÉMAKÖR: Поездка/путешествие, отпуск, туризм

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: туристы
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: цель путешествия, достопримечательности
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: памятники, документы, виды транспорта
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: праздники, праздничные дни в Венгрии и за границей
- Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása
- Interakció az utazás és turizmus tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka egyénileg (prezentáció készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása)
  - Oroszország látnivalói, nevezetességei
  - Magyarország híres látnivalói
  - Lakóhelyem nevezetességei
  - 'Álomutazásom'
- projektmunka csoportosan
  - egy osztálykirándulás megtervezése
  - fontos turisztikai hazai és orosz események (pl. fesztiválok, sportesemények, kiállítások)
- internetes kutatómunka
  - útvonalterv Oroszországba, milyen országokon, városokon kell átutazni?
- szerepjátékok
  - idegenvezető – izgága, kérdésekkel teli csoport
  - szállodai recepciós - igényes vagy akadékoskodó vendég

TÉMAKÖR: Общественная жизнь

JAVASOLT ÓRASZÁM: 12 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- találkozik az érdeklődésének megfelelő, akár autentikus szövegekkel elektronikus/digitális csatornákon, tanórán kívül is.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: служащие в общественных учреждениях и в сфере услуг
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: культурные и общественные учреждения, услуги, рестораны, гостиницы, знаменитые места и достопримачательности в стране и за границей, городская и деревенская жизнь
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: входной билет, документы, каталоги
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: культурные мероприятия, возможности развлечения
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: описание дороги, справка
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: деятельности в свободное время, хобби, искусство, культурные мероприятия
- A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- szerepjátékok
    - gyorsétteremben
    - utazási irodában
    - utcán: útbaigazítás kérése és adása
    - 'Budapest, Moszkva és egyéb híres városok' – helyi látványosságok bemutatása idegenvezetőként
- prospektus, reklám készítése (étterem, mozi, színház, látványosság)
- ismerkedés a reklámok világával: színek, logók, üzenetek
- internetes kutatómunka: a célnyelvi országok és hazánk számokban - rövid bemutatók
- kvízjáték a célnyelvi országokról és hazánkról
- vitafórum: városi és vidéki élet, ki hogyan érvel?
- kérdőív készítése, kitöltése, kiértékelése: a legkedveltebb szabadidős tevékenységek a csoportban (tv, olvasás, internet, közösségi média, tánc, sport stb.) és miért?

TÉMAKÖR: Отношение к русскому языку и изучению иностранных языков

JAVASOLT ÓRASZÁM: 30 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a célnyelv főbb jellemzőit;
- értelmezi és használja az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmakat a tanórán kívül is;
- követi a célnyelvi normához illeszkedő kiejtést és intonációt a tanult nyelvi elemekben;
- alkalmazza a tanult nyelvi funkciókat társalgás megkezdéséhez, fenntartásához és befejezéséhez;
- digitális eszközöket és felületeket is használ nyelvtudása fejlesztésére;
- nyelvtanulási céljainak eléréséhez társaival párban és csoportban együttműködik;
- nyelvi haladását többnyire fel tudja mérni.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: знание иностранных языков и языковые знания, стратегии изучения иностранных языков, языки
- Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtésbeli, helyesírási különbségek felismerése
- Az orosz nyelv betű és jelkészletének alkalmazása
- A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
- Az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmak felismerése, akár a tanórán kívül is, digitális csatornákon is
- Alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák használata

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- tanulásmódszertan tudatosan: szótanulási technikák
- nyelvtanulási típusok, stratégiák feltérképezése kérdőívvel
- közös popzenehallgatás, a szöveg egyszerű feldolgozása feladatlappal
- filmnézés a célnyelven
    - a film egy-két jelenetéhez hangalámondás, feliratozás készítése
    - a film egy-két jelenetének dramatizálása, eljátszása
    - keresztrejtvény készítése a film kulcsszavaival
- betűzésverseny
    - ki tudja leggyorsabban a lebetűzött szavakat helyesen leírni?

- egyszerű nyelvezetű szöveg órai feldolgozása (illusztráció, előadás)
- játékos diktálási feladatok
    - диктант
    - 'Suttogó postás' játék
- egy (alapszintű) könnyített olvasmány elolvasása, egyéni feldolgozása és bemutatása az osztálynak

TÉMAKÖR: Межкультурные и страноведческие темы

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- találkozik célnyelvi országismereti tartalmakkal;
- megismeri a célnyelvi országok jellemzőit és kulturális sajátosságait;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Főbb célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete, összehasonlítása alapvető hazai szokásainkkal
- Célnyelvi országok főbb országismereti jellemzőinek ismerete
- Hazánk főbb országismereti jellemzőinek ismerete célnyelven
- A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó alapvető tanult nyelvi elemek alkalmazása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- Oroszország megismerése hagyományos és digitális kutatómunka, majd órai kiselőadások formájában az alábbi témakörök mentén:
    - az orosz iskolák jellemzői, napirend
    - tipikus orosz ház, lakás
    - mindennapi szokások
    - családon belüli szerepek és feladatmegosztás
    - ünnepek a családban
    - viselkedésbeli különbségek (pl. üdvözlés)
    - állattartási szokások, kedvenc állatok
    - orosz nyaralási szokások
    - orosz időjárás

- Oroszország tájegységei, országrészei
- orosz étkezési szokások, tipikus ételek
- híres helyek a közvetlen lakókörnyezetben

– projektmunka csoportban (plakát készítése): hazánk és Oroszország összehasonlítása – hasonlóságok, különbségek bemutatása (kultúra, étkezés, hagyományok, időjárás, ruházat, történelem stb.)
– rövid dokumentumfilmek megtekintése, elemzése Oroszországról
– jellegzetes orosz ünnepek megszervezése az osztályban/iskolában (pl: масленица, день русского языка)

TÉMAKÖR: Сверхпредметные темы и ситуации

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
– ismer szavakat, szókapcsolatokat a célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő, más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Alapvető szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

– egyéni projektmunka - témák, személyiségek bemutatása
  - hogyan tudom alkalmazni nyelvtudásomat más tárgyak tanulásánál?
  - egy szabadon választott téma, mely más tárgy tanulása közben felkeltette az érdeklődésemet
  - egy híres tudós élete
  - Magyarország történelmének egy érdekes alakja
  - célnyelven rövid történet, egyéni élmény leírása
– internetes kutatómunka
  - szavak, kifejezések keresése a különböző tantárgyakhoz
– kontúrtérképen országok, népek megjelölése, népnevek gyakorlása

- csoportos projekt
    - társasjáték készítése és játszása - fókuszban egy-egy tantárgy (pl. földrajz, történelem, biológia, művészeti tantárgyak)

TÉMAKÖR: Актуальные темы

JAVASOLT ÓRASZÁM: 9 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- találkozik a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi legfőbb hírekkel, eseményekkel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka
    - aktuális hírek feldolgozása vizuális eszközökkel
    - képaláírások megfogalmazása
    - időjárás-jelentés készítése
- egy izgalmas sportesemény megtekintése az orosz nyelvű híradóban (pl. úszó VB)
    - szógyűjtés az esemény témájával kapcsolatban
    - lenémított film tanulói kommentárral
- szerepjáték
    - interjú készítése egy, a hírekben aktuálisan szereplő híres emberrel
- csoportos interjú: aktuális téma feldolgozásához, vélemények kifejezése irányított kérdések segítségével

TÉMAKÖR: Развлечение

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- hallgat az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket elektronikus, digitális csatornákon, tanórán kívül is, szórakozásra vagy ismeretszerzésre;
- a nyomtatott vagy digitális alapú írott szöveget felhasználja szórakozásra és ismeretszerzésre;
- találkozik életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmakkal;
- felhasználja a célnyelvet szórakozásra és játékos nyelvtanulásra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő orosz nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- Célnyelvi társasjátékok készítése és használata
- Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékok праздники, праздничные дни témakörben

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- egyéni projektmunkák és bemutatók
    - saját szórakozási szokások
    - kedvenc kulturális élmények
- felmérés készítése és kiértékelése: szórakozási szokások az osztályon belül – melyik a legkedveltebb?
- egyéni internetes kutatások oroszul különböző témákban (filmek, színészek, együttesek stb.)
- dalszövegek feldolgozása, nyelvi érdekességek felfedezése
- olvasási verseny az osztályon belül
- egy választott könnyített olvasmány feldolgozása
- orosz tinédzser naplóírási minták megismerése, kipróbálása
- e-mailezés oroszul
- közösen választott dal/képregény/film/könyv órai feldolgozása
- csoportchat: közös online csoport létrehozása, használata - vélemények, rövid blogok írása

TÉMAKÖR: Приобретение и передача знаний

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformákban;
- találkozik az érdeklődésének megfelelő, akár autentikus szövegekkel elektronikus/digitális csatornákon, tanórán kívül is;
- néhány szóból vagy mondatból álló jegyzetet készít írott szöveg alapján;
- találkozik életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi ismeretterjesztő tartalmakkal.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Egyszerű, releváns információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel orosz nyelven
- A tanult témákhoz kapcsolódó orosz nyelvű, egyszerű információ megszerzése

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka, kiselőadás, internetes kutatómunka saját, választott témából
- poszter készítése
- prezentáció

11–12. évfolyam

A 11. évfolyamra már A1+ szintű nyelvtudással érkezik a második idegen nyelvből a tanuló, és célja az, hogy nyelvtudását tovább fejlessze. Középiskolai tanulmányai végére már rendelkezik bizonyos szintű tudással és tapasztalattal ahhoz, hogy nyelvtudását fel tudja használni a körülötte lévő világ megismerésére, információszerzésre és –cserére, valamint valós kommunikációra, kapcsolatépítésre.

Ebben a szakaszban új témakörként jelenik meg a tudomány és technika, a kommunikáció, a többi témakörnél a különbséget a tanulási eredmények bővülése, árnyaltabbá válása jelenti.

Változatlanul fontos szerepet kap az önálló nyelvtanulás fejlesztése, mert a középiskolai évek végére a tanulónak második idegen nyelvből is képessé kell válnia nyelvtudása önálló fenntartására és továbbfejlesztésére, valamint arra, hogy nyelvtudását személyes és szakmai életében való használatra adaptálni tudja.

A szakasz végére a tanuló eléri a KER szerint meghatározott A2 szintet.

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. Az egyes témakörök mellett az évfolyamra kötelező nyelvi funkciók és nyelvi elemek, struktúrák kerültek megfogalmazásra. A listákban kizárólag az újonnan belépő elemek jelennek meg, melyek a 9-10. évfolyamokon meghatározottakra épülnek, azok további fejlesztését egészítik ki.

Nyelvi funkciók az orosz mint második idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon (a táblázat 2. és 3. oszlopában olvasható orosz nyelvű kifejezések példák):

11-12. évfolyam

1. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok kifejezése

dolgok, személyek, állapotok azonosítása, megnevezés, leírás, magyarázat, emlékeztetés, tudósítás	Что это? Кто это? Кто здесь? Кто там? Какое это здание? Кто там стоит? Что здесь лежит? Где ты живёшь? Кем он работает? Откуда они приехали? Что вы делаете? Что ты делал сегодня утром? Какой сегодня день? Какое сегодня число/ какой сегодня месяц? Не забудь/те дома учебник! Посмотри новые слова. Вспомните, как ехать в ... Как ты себя чувствуешь?	Это книга. Это мальчик. Здесь Анна Павловна.Там мама. Это почта. Вот больница. Там стоит Олег. Здесь лежит журнал. Я живу в Будапеште. Он работает учителем. Они приехали из Англии. Я учу историю. Я оделся, умылся, позавтракал. Сегодня понедельник. Сегодня двадцатое мая. Хорошо. Ладно. Не забуду. Обязательно. Мне холодно. Ей весело. Тут темно. Стало весело/холодно/темно. Ему стыдно.

	Тебе холодно? Почему вам весело? Что ты знаешь о ... Расскажи/те мне о ...	Мне весело, потому что ... Ему смешно, ведь он ... Я знаю/слышал/читал, что... Мне кто-то рассказывал, что...
információkérés	Где школа? Где Ира? Где школа касса / туалет? Когда будет вечер? Сколько стоит шоколадка? Сколько тебе лет? Где живут твои родители? Расскажи/те о своей семье. Скажите, пожалуйста, как мне доехать до вокзала? Какого цвета пальто ты носишь? Как проехать до вокзала? Сколько учеников опоздало на урок? Где можно купить билеты в цирк?	Вот школа. Вот она. Она в школе. Направо/налево/прямо. Здесь, рядом. Там, где стоит мальчик. Завтра, в понедельник. Послезавтра. Через неделю. 100 форинтов. 43 рубля. 51 рубль. Мне 12 лет. Они живут в седьмом районе на улице Ракоци. Наша семья небольшая. У меня нет братьев и сестёр. Туда идёт трамвай номер 4. У меня коричневое пальто. Вам надо ехать на метро и сделать пересадку в центре. Двое. В билетных кассах. У секретаря школы.

igenlő vagy nemleges válasz, információadás, válasz elutasítása	Это мальчик? Там музей? В школе есть музей? В классе есть новые ученики? Ручка лежит в комнате на столе? Сколько человек было в зале?	Да, это мальчик. Нет, это девочка. Конечно, это мальчик. Что ты/Вы! Это кукла. Да нет! это кукла! Да, там музей. Нет, там аптека. Да,есть. Нет, музея нет. Нет, новых учеников нет. Скоро будут и новые ученики. Да, рядом с книгой. Нет, у телефона. Много/Немного. Всего 10 человек. Приблизительно 100-120. Никого не было в зале. Не знаю. Понятия не имею. Не могу ответить. Спроси/те кого0-нибудь другого. Обратись/обратитесь к ...
kognitív tartalmak kifejezése: tudás, nem tudás, ismerés, nem ismerés, emlékezés, nem emlékezés, bizonyosság, bizonytalanság, feltételezés, kétely	Ты не знаешь, где Борис Степанович? Ты уверен/а, что это правильно? Ты помнишь, где...? Ты не помнишь, когда...? Ты не скажешь, который час?	Я знаю, где Борис Степанович. К сожалению, я не знаю, где он сейчас. Да, это совершенно правильно. Наверно, правильно. Не знаю, может быть. Не помню. Не могу вспомнить. Сомневаюсь. Сомневаюсь, что ... Знаю, ровно 2 часа. Точно не знаю. Наверно, два часа. Приблизительно 2 часа. Часа два. Понятия не имею.

érdeklődés kognitív tartalmak iránt: érdeklődés tudás iránt	Знаешь ли ты, где/сколько/почему ... Что ты знаешь/читал/слышал о... Откуда ты знаешь, что...	Я слышал/видел по радио/телевизору. Мне рассказывал/а папа/мама, что... Я читал статью, в которой...

2. Személyes beállítottság kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

vélemény-nyilvánítás		Я думаю,что… Я считаю, что... По-моему… По мнению моей подруги/мамы, ... Я так думаю/считаю, потому что...Во-первых,...,во-вторых...
állapotok, események, cselekvések megítélése: dicséret, kritika, szemrehányás, sajnálat	Тебе понравился/ понравилось/ась/ись...? Как ты относишься к ...? Как ты оцениваешь...?	Он/а молодец. Я в восторге от ... Я в ужасе от ... Это было прекрасно/ ужасно. Это безобразие. Это возмутительно.
valaki igazának az elismerése, beismerés, bocsánatkérés, megbocsátás		Ты прав/а. Совершенно верно. Я согласен/согласна с тобой/с вами. Не спорю.
állásfoglalás elvárása: véleménykérés, egyetértés iránti kérdés	Как ты думаешь? Как Вы думаете? Какое твое мнение о ...	

	Как ты думаешь о ... Что думает твоя подруга/мама о ... Как вы оцениваете ...? Как вы относитесь к ...? Расскажите своё мнение о ...	
egyetértés, egyet nem értés, ellentmondás, ellenvetés, ellenvetés visszautasítása	Ты согласен/согласна? Вы согласны? Вы не против?	Правильно. Совершенно верно. Ну что ты! Этого не может быть. Это не так. Я не согласен с ... Я против. Я возражаю против ... Лучше было бы...
értékítélet: érdeklődés, kívánság, tetszés, nem tetszés, semlegesség, érdektelenség	Это хорошо? Это плохо? Это приятно? Это неприятно? Вы не хотели бы... Вам не хочется...	Это хорошо. Прекрасно! Очень приятно! Надо же! Вот это да! Вот здо'рово! Это плохо. Ой, это плохо! Фи, как плохо! Я с удовольствием ... бы. Нет, мне не хочется/ неохота ... Как хочешь. Мне всё равно. Мне без разницы.
érdeklődés értékítélet, érdeklődési kör iránt	Тебе нравится эта музыка? Вам это приятно? Ты любишь мороженое? Как ты относишься к... Как ты оцениваешь ...	Да, очень. Да, конечно нравится. Нет, не очень. Совсем не люблю. Мне это тне интересно. Меня это не интересует.

	Тебя/вас интересует ...? Ты интересуешься/вы интересуетесь физикой?	Зато я интересуюсь музыкой.
modalitás: akarat, kívánság, bizonytalanság, képesség, szükségesség, kötelezettség, lehetőség, tiltás	Ты хочешь.../ можешь .../ умеешь... Можно мне войти?	Да, конечно, хочу/ могу/ умею... Можно. Пожалуйста. Нельзя. Я должен... Ты обязан ... Нам приходится ... Мне необходимо...
szándék, ígéret, terv	Ты хочешь пойти в кино? Какие у тебя планы на лето? Что ты планируешь на завтра? Пообещай, что...	Хочу. Обязательно пойду. Я буду/ хочу ... Я планирую/собираюсь .. Мне хочется... Я с удовольствием ... бы ... Я обещаю тебе ...

3. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok kifejezése

rokonszenv, együttérzés, sajnálkozás, ellenszenv	Жаль! Жалко! Очень жаль! Мне/Нам очень жаль! Мне он/а очень приятен/на симпатичен/на. Я его обожаю. Мне очень жаль, что...	

	Он/а мне неприятен/на. Я это терпеть не могу.	
hála	Спасибо. Спасибо за ... Благодарю за... Я очень благодарен/на тебе/вам за...	
öröm, boldogság	Я рад/а. Ой, как я рад/а! Как хорошо, что ты здесь! Вот здорово! Как чудесно! Я очень рад/а, что... Какая радость, что...! Как я счастлив/а, что...!	
elégedettség	Ладно. Хорошо. Молодец/молодцы. Умница. Всё хорошо. Чудесно. Прекрасно. Всё в порядке. Всё нормально. Вот и прекрасно. Я доволен/довольна вами.	
meglepetés	Надо же! Как хорошо! Как здо'рово! Вот это да! Вот это сюрприз! Вот это новость! Неужели это правда?! Ты меня очень удивил/а. Ты доставил/а мне приятный сюрприз.	

tanácstalanság	Что же мне делать? Как мне быть? Посоветуй/ Дай совет, что мне ...	
remény	Может быть он придёт? Может быть завтра? А всё-таки... А вдруг... Я надеюсь, что ... Есть надежда, что...	
félelem	Я не боюсь собак. Я боюсь, что... Мне страшно.	
bánat, elégedetlenség	Плохо, конечно, что он не пришёл. Очень грустно/как жаль, что...! Жалко! Мне очень грустно/ печально, что... Мы очень жалеем, что... Это что за ...?! Ну как же так! Что же это такое?! Это ужасно! Это безобразие! Я сержусь. Я возмущен/на, что...	
unalom	Какай скучный ... Мне скучно.	

	Какая скука!	
fájdalom	У меня болит ... Ой, как больно! У меня сильные боли в ...	

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok kifejezése

felszólítás, kérés, udvarias kérés, segítségkérés, kívánság	Дайте мне, пожалуйста, карандаш. Откройте окно. Попрошу вас выйти! Будьте добры, передайте мне сумку! Осторожно! Осторожно, не упади! Смотри, не урони книгу! Помогите! Помоги мне, пожалуйста,в ... Я бы хотел/а попросить ... Вот бы хорошо пойти в ...	Пожалуйста. Вот карандаш. Ладно. Хорошо. Спасибо. Спасибо за предупреждение. Я буду осторожным/ой. Давай я тебе помогу.
rendelés, reklamálás	А почему мне нельзя...? Исправьте мне... Поменяйте мне... Я хотел/а бы заказать... Принесите нам ... Приниме заказ на ...	Хорошо. Ладно. Обязательно ... Это невозможно И не проси.

figyelmeztetés, javaslat, tanács	Пойдём в кино? Давай/те пойдём в ... Давайте рисовать что-нибудь. Хочешь, я принесу журнал? Принести мне альбом? Я предлагаю вам... Есть идея пойти в... Осторожно! Будь/те осторожен/ны! Смотри не...	Да, пойдём в кино! Да, пойдём! Давай. Я согласен/согласна. Нет, я не хочу. Спасибо, не надо. Я за. Я не против. Прекрасная мысль/идея.
engedélykérés	Можно уйти? Разрешите мне выйти? Нельзя ли ...	
engedély megadása, elutasítása		Можно. Конечно. Пожалуйста. Нельзя. Ни в коем случае. Ни за что.
tanácskérés, tanácsadás	Посоветуй/ Дай совет, что мне ... Что мне делать? Как мне быть? Может быть, мне лучше...	
ajánlat,	Я предлагаю вам...	Спасибо. Большое спасибо.

kínálás, segítés felajánlása, meghívás	Угощайтесь! Берите/Возьмите ...! Не хотите ещё ...? Вам помочь? Приходите к нам в гости/ на чай/ на обед! Приходите на вечеринку! Я хочу тебя/вас пригласить к нам на... Приглашаем на праздник! Добро пожаловать к нам в гости!	Спасибо, очень вкусно. Больше не хочу. Я сыт/а. Спасибо, не надо/нужно. Спасибо за приглашение. Приду/придём. Обязательно приду/придём. К сожалению, не могу прийти.
beleegyezés, elutasítás		Хорошо. Ладно. Согласен. Нет, ни за что. Ни в коем случае. Об этом речи быть не может!

5. Társadalmi konvenciókhoz szükséges kommunikációs szándékok kifejezése

kapcsolatfelvétel: köszönés, üdvözlés, érdeklődés hogylét iránt és ezekre reagálás, bemutatkozás, megszólítás, engedélykérés, telefonhíváskor bejelentkezés	Здравствуй/те! Привет! Доброе утро! Добрый вечер! Давайте познакомимся. Меня зовут… Познакомьтесь, это ...	Здравствуйте! Привет! Доброе утро! Добрый вечер! Очень приятно познакомиться.

vagy bemutatkozás, levélben megszólítás	Девушка! Анна Павловна! Дядя Коля! Мама! Господин..., гражданин ... Извините, пожалуйста, где… Как твои/ваши дела? Что у тебя/вас нового? Как ты себя чувствуешь/вы себя чувствуете? Разрешите мне ... Алло! Попросите, пожалуйста, Люду! Это говорит Анна. Будьте добры Сергея! Дорогая мама! Уважаемый профессор!	Всё в порядке. Всё хорошо. Ничего. Так себе. Неважно. Ужасно. Отвратительно.
kapcsolat befejezése: búcsúzás, üdvözlés, jókívánságok, elbúcsúzás telefonbeszélgetésben vagy levélben	До свидания! Пока! До завтра! До встречи! Желаю удачи! Счастливого пути! Крепко целую. С приветом С уважением	
kapcsolattartás: bocsánatkérés, köszönet, gratuláció, együttérzés,	Извините, пожалуйста! Спасибо. Спасибо тебе за... Благодарю тебя/вас за...	Не за что! Ничего, ничего! Не стоит благодарности.

jókívánságok és azokra reagálás	Извини/те за ... Прости/те за... Не сердись, что ... С Новым годом! С днём рождения! Желаю здоровья, счастья, успехов! Будь/те здоров/ы! Я тебе сочувствую.	Спасибо. Благодарю за ... И тебе/вам того же желаю.

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok kifejezése

párbeszéd: félbeszakítás, beszélési szándék jelzése, téma bevezetése	Я хотел/а бы сказать... Можно мне что-то сказать. Разрешите мне сказать... Я хочу тебя прервать. Можно мне добавить?	
a megértés biztosítása: visszakérdezés, ismétléskérés, megerősítés, helyeslés, betűzés kérése, betűzés, nem értés, magyarázatkérés, megértés ellenőrzése felkérés lassabb, hangosabb beszédre, megkérés	Я понимаю. Понятно. Я не понял/а. Повторите, пожалуйста, ещё раз. Повторите, пожалуйста, по буквам. Медленнее/громче, пожалуйста. Я правильно понял/а, что...? Вы всё поняли? Всё понятно?	Да, ты правильно понял/а. Я повторяю:... Да, абсолютно верно.

valaminek a lejegyzésére	Запишите/Записывайте	

beszédet strukturáló elemek: körülírás, helyesbítés, felsorolás, példa megnevezése, témaváltás, összefoglalás, kijelentés lezárása	Точнее/Вернее... Это скорее... Кстати,... Во-первых,...,во-вторых... Например,... К примеру... Значит,... В общем,... В сущности... По сути	

Nyelvi elemek és struktúrák az orosz mint második idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon (a táblázat 2. oszlopában olvasható orosz nyelvű kifejezések példák):

Létezés kifejezése	Az Это mutatószó: Это книга. Это мальчик. Nemek, élő/élettelen kategóriák: Он/она/оно. Вижу стол/мальчика. есть + alanyeset, нет + birtokos eset. A létige múlt és jövő idejű alakjai.
Cselekvés kifejezése	Az igei paradigmarendszer kijelentő módban. A „e” és „и”-soros igék jelen idejű alakjai. Az igék múlt idejű alakjai. Az összetett jövő idő.

	A felszólító mód képzése t.sz. 1. személyben: Давай/те пойдём в ... A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz. 2. személyben: Слушай(те)! Прочитай(те)! Открой(те)! A felszólító mód képzése e.sz. és t.sz. 3. személyben. Az alapvető mozgást jelentő igék fajtái és azok használata: идти/ходить, ехать/ездить, нести/носить, вести/водить. További mozgást jelentő igék. Mozgást jelentő igék igekötővel. Az igeszemlélet: folyamatos és befejezett igealakok. Az egyszerű jövő idő. *A feltételes mód használata.* *Az igepárok tudatosítása: говорить/сказать, давать/дать, садиться/сесть...* *Cselekvő melléknévi igenevek.* *Szenvedő melléknévi igenevek.* *A szenvedő szerkezet.* *A határozói igenév.*
Birtoklás kifejezése	A birtokos névmások: мой, твой, его, её наш, ваш, их. A чей birtokos kérdő névmás. У меня есть… A főnevek birtokos esete: книга мальчика, книги мальчика/мальчиков.

	A tagadás rendszerének tudatosítása: у меня нет.../не было.../не будет... A cвой birtokos névmás *A birtokos melléknevek felismerése: Мамин, папин, медвежий*
Térbeli viszonyok	направо, налево, прямо, на столе, в машине, в школу, на улицу. от..., до..., около..., у... далеко, близко от... рядом с... перед, за, под, над, вверх, вниз, в лесу, в саду, на мосту... о..., об..., по..., при..., напротив, навстречу *A mozgás térben való leírása:* *иду по улице, поднимается по эскалатору*
Időbeli viszonyok	Сегодня Утром, днём, вечером, ночью В четверг, в пятницу Летом, осенью, зимой, весной Az idő kifejezése (egész óra): Сейчас 2 часа. Az idő kifejezése (óra, perc): пять минут первого, половины третьего Az időkifejezés hivatalos formája. Вчера, сегодня, завтра Часто, всегда, никогда

	Весь день, каждый год, ежедневно, по понедельникам, раз/два раза в год До, после, через, ... (тому) назад С утра до вечера, постоянно, без перерыва A dátum kifejezése (1): évszámok. A dátum kifejezése (2): nap, hónap, év. A dátum kifejezése (3) a когда kérdésre. *После того, как...* *Перед тем, как...* *Прочитав книгу...* *Читая книгу...*
Függő beszéd	*Он сказал, что...* *Он спросил, сколько/где/почему ...* *Он поспросил, чтобы...* *Он спросил, есть ли ...*
Mennyiségi viszonyok	Tőszámnevek (1-100) Tőszámnevek (100 fölött) Az один és a два használata alany- és tárgyesetű főnéve előtt Sorszámnevek (1-10.) Határozatlan számnevek: много, мало, несколько, чуть-чуть, немножко Életkor kifejezése: Ей 21 год. Ему 3 года. Мне 11 лет. 100 грамм колбасы, 100 грамм водки, литр молока и т.д.

	A körülbelüliség kifejezése: примерно / приблизительно..., человек пять, около пяти человек Számnév +melléknév +főnév típusú szerkezetek: 5 новых учеников A gyűjtőszámnevek. *Melléknévi alakú határozatlan számnevek (многое)*
Minőségi viszonyok	A melléknevek neme, száma, ragozása. A какой kérdőszó. Alapfokú hasonlítás a как kötőszóval. Melléknevek egyeztetése. Hátravetett jelzős szerkezetek: человек высокого роста . Melléknevek vonzata: рад подарку, знаком с мной... Állapot kifejezése: Мне холодно, весело. Здесь жарко. Melléknevek fokozása: красивее, умнее, лучше, хуже, ближе, дальше ... A melléknevek rövid alakja. Középfokú hasonlítás. A felsőfokú kiemelő szerkezet.
Modalitás	Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно. Можно-Нельзя Надо/нужно-Не надо/Не нужно Хочу...

	A мочь és az уметь igék. *Собираюсь... Должен* *Приходится..., Обязан...,* *Мне хочется...* *Нам неохота...* *Если бы...*
Esetviszonyok	A főnevek neme, többes száma, ragozása. *A -мя végű főnevek ragozása.* A személyes névmások alany-, tárgy- és részeshatározós esete. Az orosz esetviszonyok alapvető alakjai egyes és többes számban néhány elöljárószóval és azok nélkül: Это книга. Я вижу книгу. Книга мальчика на столе. Я даю книгу мальчику. Я гуляю с мальчиком. В книге красивая картина. Szabálytalan ragozású főnevek: человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра... Боже мой! Господи! Мам! Кать! Az Этот mutató névmás. Határozatlan névmások Általánosító névmások *Tagadó névmások* *A себя visszaható névmás.* *A mutató névmás.* *A singularia/pluralia tantum egyes eseteinek tudatosítása: мебель, посуда, очки, ножницы, каникулы*

Logikai viszonyok	и, а, но, или, который, где, когда, потому что... , поэтому, если..., или..., или... *чтобы, для того* *тот, кто... то, что... зато..., а то... то, ... то, .* *хотя..., несмотря на..., благодаря тому что*

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- adott tématartományban megért egyszerű célnyelvi szöveget;
- adott tématartományban létrehoz egyszerű célnyelvi szöveget;
- adott tématartományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek felhasználásával.

A 11–12. évfolyamon az orosz mint idegen nyelv tantárgy alapóraszáma: 198 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Javasolt óraszám**
Темы и ситуации в связи с личной жизнью: родственники, образ жизни	25
Темы и ситуации в связи с микрорайоном и окружающей средой	20
Темы и ситуации в связи со школой и образованием	20
Поездка/путешествие, отпуск, туризм	15
Общественная жизнь	10
Отношение к русскому языку и изучению иностранных языков	15
Межкультурные и страноведческие темы	20
Сверхпредметные темы и ситуации	15
Актуальные темы	16
Наука, техника, коммуникация	20
Развлечение	10

Приобретение и передача знаний	12
Összes óraszám:	198

TÉMAKÖR:

Темы и ситуации в связи с личной жизнью:

родственники, образ жизни

JAVASOLT ÓRASZÁM: 25 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- elmesél rövid, személyes történetet egyszerű nyelvi eszközökkel, önállóan, a cselekményt lineárisan összefűzve;
- rövid, egyszerű, összefüggő szövegeket ír a tanult nyelvi szerkezetek felhasználásával az ismert szövegtípusokban, az adott tématartományban;
- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;
- összetett írott instrukciókat értelmez;
- kommunikációt kezdeményez egyszerű hétköznapi témában, a beszélgetést követi, egyszerű, nyelvi eszközökkel fenntartja és lezárja;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel, és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- véleményét, gondolatait, érzéseit egyre magabiztosabban fejezi ki a tanult nyelvi eszközökkel;
- a tanult nyelvi elemeket többnyire megfelelően használja, beszédszándékainak megfelelően, egyszerű spontán helyzetekben;
- váratlan, előre nem kiszámítható eseményekre, jelenségekre és történésekre is reagál egyszerű célnyelvi eszközökkel, személyes vagy online interakciókban;
- üzeneteket ír;
- egyszerűen megfogalmazza személyes véleményét, másoktól véleményük kifejtését kéri, és arra reagál, elismeri vagy cáfolja mások állítását, kifejezi egyetértését vagy egyet nem értését;
- kifejez tetszést, nem tetszést, akaratot, kívánságot, tudást és nem tudást, szándékot;

- kifejez kérést, javaslatot, meghívást, kínálást és ezekre reagálást;
- kifejez alapvető érzéseket, például örömöt, sajnálkozást, bánatot, elégedettséget, elégedetlenséget;
- nem értés esetén a meg nem értett kulcsszavak vagy fordulatok magyarázatát kéri vagy visszakérdez;
- megoszt alapvető személyes információkat magáról egyszerű nyelvi elemekkel;
- ismerős és gyakori alapvető helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is, többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát az ismert nyelvi eszközök segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: знакомые, члены семьи, друзья, родственники
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: дом, микрорайон, окрестность, место жизни
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: помещения, оборудование, мебель, бытовая техника, одежда, аксэссуар
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: праздники (семейные, официальные, школьные)
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: хобби, деятельности в свободное время, здоровое питание, у врача, домашние дела
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: большой семейный круг, социальные отношения, одежда и мода, болезни, положительные и отрицательные черты характера
- Személyes témákhoz tartozó információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projekt (egyéni): családfa készítése, képekkel, szóbeli prezentációval (a folyamatos összefüggő beszéd gyakorlására)
    - közeli és távoli rokonok, kedvenc rokonaim
    - érdekes családi történetek a múltból
    - családi ünnepek
    - szomszédi kapcsolatok
- szóbeli mini-prezentációk: a mai és a régmúlt mindennapjainak összehasonlítása

- projektmunka csoportban: város tervezése helyszínek megnevezésével
- internetes kutatómunka és csoportos projekt
    - családok Oroszország különböző területein, különbségek, hasonlóságok
    - a modern kor családtípusai
    - szerepek a családon belül
- vitafórum: pl. tinédzserek helyzete a családban
- szerepjáték: pl. az orvosnál
- prezentáció készítése: családi ünnepek az orosz és magyar családoknál – hasonlóságok és különbségek
- közvélemény kutatás: hobbik, érdeklődési körök

TÉMAKÖR: Темы и ситуации в связи с микрорайоном и окружающей средой

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- rövid, egyszerű, összefüggő szövegeket ír a tanult nyelvi szerkezetek felhasználásával az ismert szövegtípusokban, az adott tématartományban;
- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján;
- kommunikációt kezdeményez egyszerű hétköznapi témában, a beszélgetést követi, egyszerű, nyelvi eszközökkel fenntartja és lezárja;
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel, és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- véleményét, gondolatait, érzéseit egyre magabiztosabban fejezi ki a tanult nyelvi eszközökkel;
- a tanult nyelvi elemeket többnyire megfelelően használja, beszédszándékainak megfelelően, egyszerű spontán helyzetekben;
- megoszt alapvető személyes információkat környezetéről egyszerű nyelvi elemekkel;
- ismerős és gyakori alapvető helyzetekben, akár telefonon vagy digitális csatornákon is, többnyire helyesen és érthetően fejezi ki magát az ismert nyelvi eszközök segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: животные, растения

- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: природа, дома, городская и провинциальная жизнь
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: природные катаклизмы
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: охрана окружающей среды, животных, держать домашних животных, хранение природных ресурсов
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: явления природы, погода, климат, времена года
- Környezethez tartozó információk átadása
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- internetes kutatás
    - veszélyeztetett állatok
    - kihaló növényfajok
    - nemzeti parkok a célnyelvi országban és Magyarországon
    - a tengerek szennyezése - műanyagszigetek a tengerben
- kiselőadás készítése
    - veszélyben a Földünk
    - a klímaváltozás jelenlegi és lehetséges hatásai
    - a nemzeti parkok és állatkertek feladatai
    - mennyire egészséges lakóhelyem környezete?
- vitafórum
    - hasznosak-e az állatkertek?
    - jó-e kutyát tartani lakótelepi lakásban?
- egy orosz nyelvű természetfilm megtekintése
- projektmunka: kiskedvenc bemutatása kép segítségével (képességek, szokások bemutatása)

TÉMAKÖR: Темы и ситуации в связи со школой и образованием

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megérti a szintjének megfelelő, nonverbális vagy vizuális eszközökkel támogatott célnyelvi óravezetést és utasításokat, kérdéseket;
- aktívan részt vesz az életkorának és érdeklődésének megfelelő ifjúsági irodalmi alkotások közös előadásában;
- egyre magabiztosabban kapcsolódik be történetek kreatív alakításába, átfogalmazásába;
- felkészülést követően röviden, összefüggően beszél az adott tématartományhoz tartozó témákban;
- képet jellemez röviden, ismert nyelvi fordulatok segítségével, segítő tanári kérdések alapján;
- változatos, kognitív kihívást jelentő szóbeli és írásbeli feladatokat old meg önállóan vagy kooperatív munkaformában, a tanult nyelvi eszközökkel, szükség szerint tanári segítséggel;
- egyénileg vagy társaival együttműködve, szóban, részben szóban vagy írásban projektmunkát, kiselőadást készít, s ezeket IKT-eszközök segítségével is meg tudja valósítani;
- a főbb szövegtípusok jellegzetességeit követi;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű hangzószövegben a tanult nyelvi elemeket;
- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hangzó szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és a feladatmegoldás során;
- felismeri a főbb, életkorának megfelelő hangzó szövegtípusokat;
- megkülönbözteti a főbb, életkorának megfelelő írott szövegtípusokat;
- összetett írott instrukciókat értelmez;
- véleményét írásban, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazza, és arról írásban interakciót folytat;
- néhány szóból vagy mondatból álló jegyzetet készít írott szöveg alapján;
- egyszerű mondatokat összekapcsolva mond el egymást követő eseményekből álló történetet, vagy leírást ad valamilyen témáról;
- összekapcsolja az ismert nyelvi elemeket egyszerű kötőszavakkal (például: és, de, vagy);
- nem értés esetén a meg nem értett kulcsszavak vagy fordulatok magyarázatát kéri vagy visszakérdez;

- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő írott, nyomtatott vagy digitális alapú szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és feladatmegoldás során;
- részt vesz szövegértést igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- részt vesz szövegalkotást igénylő nyelvórai tevékenységekben;
- a tanórán bekapcsolódik az interakciót igénylő nyelvi tevékenységekbe, abban társaival közösen vesz részt, a begyakorolt nyelvi elemeket tanári segítséggel a feladat céljainak megfelelően alkalmazza.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: служащие в школе, учителя, ученики
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: образовательные учреждения, помещения в школе
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: предметы обучения в школе и вне школы
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: школьное обучение, школьные программы, школьные праздники, традиции, события, возможности изучения/применения иностранных языков вне школы
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: учёба, применение иностранных языков вне школы, общественные программы, поддерживание традиций
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: школьные предметы, знания, цель изучения и знания иностранных языков, разные стратегии приобретения знаний, знание иностранных языков
- Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben
- Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- **egyéni kutatás és képes beszámoló**
  - **régi és új iskolám összehasonlítása - történetük, híres tanáraik**
  - **a magyarországi és a oroszországi iskolarendszer összehasonlítása**
- **csoportmunka / projekt:**

- **egy osztályprogram megtervezése**
- **'Az ideális iskola' jellemzői**

— **internetes kutatómunka: képes beszámolók - érdekes iskolák a világ különböző részeiben**

— **vitafórum**

- **hasznos-e az iskolai egyenruha?**
- **jó dolog-e a bentlakásos iskola?**
- **milyen a jó tanár?**

— **íráskészség fejlesztése**

- **beszámoló írása egy iskolai eseményről az iskolai újság részére**
- **panaszkodó e-mail írása egy oroszországi barátomnak a sok házifeladatról**

TÉMAKÖR: Поездка/путешествие, отпуск, туризм

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- megérti és értelmezi az egyszerű, az adott tématartományhoz kapcsolódó összefüggő szövegeket, és értelmezi a szövegben megjelenő összefüggéseket;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: туристы и гиды
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: проживание, цель путешествия, достопримечательности, аттракционы
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: памятники, выставки, документы, виды транспорта, предметы для путешествия, каталоги
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: праздники, праздничные дни в Венгрии и за границей

- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: планирование и подготовка поездки, экскурсия по городу
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: индивидуальная/групповая поездка, различия в сфере культуры
- Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása
- Interakció az utazás és turizmus tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK.

- **projektmunka egyénileg, párban vagy csoportban**
  - **híres helyek, épületek bemutatása a célnyelvi országban**
  - **híres helyek, épületek bemutatása Magyarországon**
  - **lakóhelyünk turisztikai nevezetességeinek bemutatása célnyelven**
  - **'Álomnyaralásom' részletes megtervezése**
  - **hogyan készüljünk fel egy külföldi utazásra: utazási előkészületekről lista készítése**
- **internetes kutatás**
  - **érdekes, szokatlan szállások**
  - **különleges utazási lehetőségek, járművek a nagyvilágban**
- **játék: Találd ki, melyik nevezetességről beszélek!**
- **felmérés készítése az osztályban**
  - **ki melyik országot szeretné megismerni, melyik a legnépszerűbb célpont?**
  - **ki hol szeretne nyaralni? (tengerpart?, Balaton?, hegyvidék? stb.)**
- **szituációs játék**
  - **szállásfoglalás/bejelentkezés/ügyintézés**
  - **'Én vagyok az idegenvezető – az osztály a turistacsoport'**
- **panaszlevél és/vagy kritika írása: egy hotelről, szórakozóhelyről**

TÉMAKÖR: Общественная жизнь

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- megérti a nem kizárólag ismert nyelvi elemeket tartalmazó, élőszóban vagy digitális felületen elhangzó rövid szöveg tartalmát;
- értelmezi az életkorának megfelelő, élőszóban vagy digitális felületen elhangzó szövegekben a beszélők gondolatmenetét;
- hallgat az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket elektronikus, digitális csatornákon, tanórán kívül is, szórakozásra vagy ismeretszerzésre;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szituációkhoz kapcsolódó, írott szövegekben megjelenő információkat;
- megérti a nem kizárólag ismert nyelvi elemeket tartalmazó rövid írott szöveg tartalmát;
- információt cserél, információt kér, információt ad.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző résztvevőkre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: служащие в общественных учреждениях и в сфере услуг
- A témakörre jellemző helyszínekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: культурные и общественные учреждения, услуги, рестораны, гостиницы, знаменитые места и достопримачательности в стране и за границей, городская и деревенская жизнь
- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: входной билет, документы, каталоги
- A témakörre jellemző eseményekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: культурные мероприятия, возможности развлечения
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: администрация/самоуправление, описание дороги, справка, представление достопримачательностей
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: деятельности в свободное время, хобби, искусство, культурные мероприятия
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: хобби, свободное время, культура, спорт, чтение, фильмы, развлечение
- A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése és átadása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- **projektmunka, egyéni bemutatók**
    - mi szórakoztatta nagyszüleinket/szüleinket?
    - mi szórakoztat minket?

- **vitakészség fejlesztése**
    - **vidéki-városi élet előnyei és hátrányai**
    - **'mozik' – kellenek még?**
    - **klasszikus zene = a régmúlt pop zenéje?**
- **íráskészség fejlesztése**
    - **brossúrák, adatlapok kitöltése**
    - **film/könyv - ajánló brossúra készítése**
- **egy orosz nyelvű – korosztályi érdeklődésnek megfelelő – film megtekintése, megbeszélése**
- **egy orosz nyelvű novella órai feldolgozása**

TÉMAKÖR: Отношение к русскому языку и изучению иностранных языков

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- idegen nyelvi kommunikációjában használja a célnyelv főbb jellemzőit;
- értelmezi és használja az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmakat a tanórán kívül is;
- tudatosan használ alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat;
- követi a célnyelvi normához illeszkedő beszédtempót a begyakorolt nyelvi elemekben;
- alkalmazza a tanult nyelvi funkciókat társalgás megkezdéséhez, fenntartásához és befejezéséhez;
- tanult nyelvi eszközökkel és nonverbális elemek segítségével tisztázza mondanivalójának lényegét;
- digitális eszközöket és felületeket is használ nyelvtudása fejlesztésére;
- következetesen alkalmazza a célnyelvi betű- és jelkészletet;
- ismeretlen szavak valószínű jelentését szövegösszefüggések alapján kikövetkezteti az életkorának és érdeklődésének megfelelő, konkrét, rövid szövegekben;
- egy összetettebb nyelvi feladat, projekt végéig tartó célokat tűz ki magának;
- nyelvtanulási céljainak eléréséhez megtalálja és használja a megfelelő eszközöket;
- nyelvi haladását többnyire fel tudja mérni;
- hibáit többnyire észreveszi és javítja;

– társai haladásának értékelésében segítően részt vesz.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: знание иностранных языков и языковые знания, стратегии изучения иностранных языков, языки
– A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata
– A célnyelvi betű- és jelkészlet következetes alkalmazása
– Tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos alkalmazása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- **gyakorló feladatok készítése (akár online is) az osztálytársak részére**
- **nyelvtani, szókincsfejlesztő játékok készítése és játszása az órán**
- **internetes kutatás és beszámoló**
    - **új szavak jelentéséről, eredetéről, szinonimáiról**
    - **a magyar és az orosz nyelv eredetéről, a különböző nyelvcsaládokról**
    - **a dialektusokról**
    - **kedvenc pop dalom érdekes szófordulatai**
- **olvasásértés fejlesztése: ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése**
- **'Osztálykönyvtár'**
    - **évente egy-két könnyített olvasmány elolvasása, egyéni értékelése, ajánlása**
    - **könnyített olvasmány tartalmának előadása rövid szerepjátékkal**
- íráskészség fejlesztése
    - cikkek egy havonta megjelenő orosz nyelvű osztály 'hírlaphoz' felhasználva az aktuális témákhoz végzett kutatómunkákat
    - orosz nyelvű hirdetőtábla az osztályban az aktuális hírekkel/felhívásokkal célnyelven

TÉMAKÖR: Межкультурные и страноведческие темы

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

– célnyelvi kommunikációjába beépíti a tanult interkulturális ismereteket;
– találkozik célnyelvi országismereti tartalmakkal;

- megismerkedik hazai idevágó legfőbb országismereti és történelmi eseményekkel a célnyelven;
- megismeri a célnyelvi országok jellemzőit és kulturális sajátosságait;
- a célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemeket használja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Célnyelvi és hazai kulturális szokások, jellemzők ismerete
- Célnyelvi ország országismereti jellemzőinek ismerete
- Főbb hazai országismereti jellemzők ismerete célnyelven
- Legfontosabb hazai látnivalók, országismereti jellemzők bemutatása célnyelven
- A célnyelvi kultúrához kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- **projektmunka**
    - **a hagyományok ápolása Magyarországon és Oroszországban**
    - **a falvak szerepe manapság a két országban**
    - **mik a legfőbb sportágak a két országban és miért?**
- **internetes kutatómunka**
    - **a karácsonyfa eredete és elterjesztése**
    - **az orosz himnusz eredete és története**
- **prezentáció**
    - **a karácsony ünneplése a világ országaiban**
    - **a magyar történelem egy kiemelkedő eseménye és hatása más országokra**
- **játék**
    - **leírás készítése/receptek – magyar vagy orosz specialitás?**
    - **kvíz különböző országok étkezési szokásairól**
- **„kritika” írása egy étteremről, kulturális programról az iskolai/osztály újságba**
- **vitafórum**
    - **milyen kulturális meglepetés érhet a célnyelvi országban?**

TÉMAKÖR: Сверхпредметные темы и ситуации

JAVASOLT ÓRASZÁM: 15 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- egyénileg vagy társaival együttműködve, szóban, részben szóban vagy írásban projektmunkát, kiselőadást készít, s ezeket IKT-eszközök segítségével is meg tudja valósítani;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformákban;
- aktívan részt vesz az életkorának és érdeklődésének megfelelő gyermek-, és ifjúsági irodalmi alkotások közös előadásában;
- ismer szavakat, szókapcsolatokat a célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő, más tudásterületen megcélzott tartalmakból.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból
- Más tantárgyakból szerzett ismeretek és előzetes tudás felhasználása célnyelven

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- **projektmunka (egyéni)**
  - **szókincsgyűjtés a kedvenc tantárgyam bemutatásához**
  - **egy magyar tudós/író/költő/történelmi hős életének ismertetése**
- **(papíralapú vagy online) poszter vagy kiselőadás készítése bármely más tudásterület témaköreiről**
- **vitafórum**
  - **melyik tantárgy 'hasznos' a felnőtt életben?**
  - **kell-e a mindennapos testnevelés?**
  - **fontos-e a zene és a tánc?**
  - **kell-e könyvet olvasnia a 21. század fiataljának?**
  - **fontos-e az irodalmi művek lefordítása, filmek szinkronizálása?**
- **játék**
  - **szavak gyűjtése és elhelyezése a különböző tantárgyak oszlopai alá – kié a leghosszabb lista?**
  - **történelmi események modellezése szerepjátékkal**

TÉMAKÖR: Актуальные темы

JAVASOLT ÓRASZÁM: 16 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- használja a célnyelvet életkorának és nyelvi szintjének megfelelő aktuális témákban és a hozzájuk tartozó szituációkban;
- megért és használ szavakat, szókapcsolatokat a célnyelvi, az életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi legfőbb hírekkel, eseményekkel kapcsolatban;
- megérti és tájékozódásra használja a célnyelvi, életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi legfőbb hírek, események lényegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven
- Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- **online videók megtekintése**
    - **hírműsorok**
    - **aktuális eseményekről szóló tudósítások**
    - **riportok**
- **szerepjáték**
    - **'néma' videókhoz szövegkészítés és eljátszás**
    - **TV interjúkészítés egy híres emberrel (pl. sportolóval)**
- **internetes kutatómunka**
    - **egy aktuális esemény előzményeiről, részletesebb információkról**
    - **szókincsfejlesztés a média világához**
- **nyelvi/stilisztikai tudatosítás = az újságnyelv**
    - **a szalagcímek nyelvezete**
    - **az újságcikkek stílusa, szerkezete**
    - **különbség egy hír írott és szóbeli megjelenésében**

TÉMAKÖR: Наука и техника, коммуникация

JAVASOLT ÓRASZÁM: 20 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformában;
- egyénileg vagy kooperáció során létrehozott projektmunkával kapcsolatos kiselőadást tart önállóan, akár IKT-eszközök segítségével, felkészülést követően;
- az adott tématartományban értelmez nyelvi szintjének megfelelő hallott és írott célnyelvi szövegeket kevésbé ismert témákban és szövegtípusokban is;
- az adott tématartományban szóban és írásban létrehoz szövegeket különböző szövegtípusokban.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A témakörre jellemző tárgyakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: бытовая техника, мобильный телефон, компьютер, интернет
- A témakörre jellemző tevékenységekre vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: использование техники в будни в учёбе или в работе
- A témakörre jellemző fogalmakra vonatkozó szókincs ismerete célnyelven: интернет, социальные сети
- Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka (csoportban): Milyen technikai újítások fogják segíteni a jövőben…
  - a közlekedést?
  - a házimunkát?
  - az oktatást?
  - a kommunikációt?
- internetes kutatómunka és prezentáció
  - a világ legfontosabb találmányai
  - a kommunikáció fejlődése az utóbbi 20 évben
  - a tudományos élet „fáklyavivői” a történelem folyamán
- vitafórum
  - az internet jövője
  - mire jó a virtuális valóság?
  - haladás-e minden változás?

- közösségi oldalak előnyei és hátrányai

TÉMAKÖR: РАЗВЛЕЧЕНИЕ

JAVASOLT ÓRASZÁM: 10 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- hallgat az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket elektronikus, digitális csatornákon, tanórán kívül is, szórakozásra vagy ismeretszerzésre;
- kiemel, kiszűr konkrét információkat a nyelvi szintjének megfelelő, élőszóban vagy digitális felületen elhangzó szövegből, és azokat összekapcsolja más iskolai vagy iskolán kívül szerzett ismereteivel;
- értelmez egyszerű szórakoztató és ismeretterjesztő kisfilmeket;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szituációkhoz kapcsolódó, írott szövegekben megjelenő információkat;
- összetett írott instrukciókat értelmez;
- érdeklődése erősödik a célnyelvi irodalmi alkotások iránt;
- rövid szövegek írását igénylő kreatív munkát hoz létre önállóan;
- üzeneteket ír;
- a nyomtatott vagy digitális alapú írott szöveget felhasználja szórakozásra és ismeretszerzésre;
- a tanórán kívüli játékos nyelvtanulási lehetőségeket felismeri, és azokat használja;
- találkozik életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmakkal;
- felhasználja a célnyelvet szórakozásra és élményalapú játékos nyelvtanulásra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése (irodalom, film, társasjáték)
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő orosz nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és élményalapú nyelvtanulás céljára

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- **internetes kutatómunka**
  - **külföldi kulturális események megismerése, bemutatása**
  - **hazai fesztiválok bemutatása, értékelése**

- **érdekes kiállítások, múzeumok bemutatása**

— **kedvenc filmem bemutatása oroszul**

— **kedvenc számom bemutatása, meghallgatása**

- **a szöveg leírása és értelmezése**

— **egy tudásszintnek megfelelő könnyített olvasmány elolvasása**

— **egy orosz nyelvű játékfilm közös megtekintése, megvitatása**

TÉMAKÖR: Приобретение, передача знаний

JAVASOLT ÓRASZÁM: 12 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK (KÖVETELMÉNYEK)

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- egyénileg vagy társaival együttműködve, szóban, részben szóban vagy írásban projektmunkát, kiselőadást készít, s ezeket IKT-eszközök segítségével is meg tudja valósítani;
- papíralapú vagy IKT-eszközökkel segített írott projektmunkát készít önállóan vagy kooperatív munkaformákban;
- hallgat az érdeklődésének megfelelő autentikus szövegeket elektronikus, digitális csatornákon, tanórán kívül is, szórakozásra vagy ismeretszerzésre;
- a nyomtatott vagy digitális alapú írott szöveget felhasználja szórakozásra és ismeretszerzésre;
- rövid, egyszerű, ismert nyelvi eszközökből álló kiselőadást tart változatos feladatok kapcsán, hagyományos vagy digitális alapú vizuális eszközök támogatásával;
- néhány szóból vagy mondatból álló jegyzetet készít írott szöveg alapján;
- a tanórán kívüli, akár játékos nyelvtanulási lehetőségeket felismeri és igyekszik azokat kihasználni;
- találkozik életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi ismeretterjesztő tartalmakkal;
- felhasználja a célnyelvet ismeretszerzésre;
- felhasználja a célnyelvet tudásmegosztásra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel orosz nyelven
- A tanult témákhoz kapcsolódó releváns orosz nyelvű információ megszerzése

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

- projektmunka (egyéni vagy csoportos)
  - prezentáció/hangfelvétel/videofelvétel készítése különböző témákban és ezek bemutatása az osztálynak
  - kedvenc témák feldolgozása posztereken – majd ezek kiállítása az osztályban
  - orosz nyelvű filmek, programok ismertetése az oroszos faliújságon írásban
  - projektmunka osztályszinten: magazin készítése a tanulók orosz nyelvű írásaiból (történetek, versek, kutatási eredmények, beszámolók stb.)

A 11. és a 12. évfolyamon lehetőség van plusz 2-2 óra felvételére, így a diákok az utolsó két évben 3+2 órában tanulhatják az orosz nyelvet. A plusz két órában lehetőség nyílik a fentebb megfogalmazott alapkompetenciák fejlesztésére, illetve a témakörök bővítésére.

Így a 12. évfolyam végére elérhetővé válik a B1/B2 szint.